

Rodinný detský domov n.o.,

Bratislavská ulica 5255/8, 917 02 Trnava

Program centra pre deti a rodiny

(ďalej program)

Podľa § 1 vyhlášky 103/2018 Z.z.

**Program centra pre deti a rodiny
Rodinný detský domov n.o.**

a) kontaktná adresa a telefónne číslo alebo iný kontaktný údaj centra (ďalej Centrum)

*Rodinný detský domov n.o.
Bratislavská ulica č.5255/8
91702 Trnava*

IČO: 36084492

Webová adresa : www.rdd.sk

Kontakty:

Riaditeľka - 0917/500342, riaditel@rdd.sk

Sociálny pracovník 0905/764719, socialna@rdd.sk

Sociálny pracovník – 0918/545974, socialna.2@rdd.sk

Psychológ – 0948/251257, psycholog@rdd.sk

b) adresa miesta vykonávania opatrení alebo miest vykonávania opatrení, ak sa opatrenia vykonávajú vo viacerých budovách centra

*Sídlo organizácie, riaditeľ a odborný tím:
Bratislavská ulica č.5255/8,
917 02 Trnava*

Profesionálne náhradné rodiny:

Všetky maloleté deti a mladí dospelí v našom centre sú umiestnené výlučne v profesionálnych náhradných rodinách, ktoré žijú v okresoch: Trnava, Hlohovec, Senica, Piešťany, Nitra, Myjava, Pezinok, Dunajská Streda.

c) účel centra podľa § 45 ods.1 písm. a) až d) zákona

§ 45ods.1 písm.a) opatrenia dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia

d) druh vykonávaných opatrení, ak účelom centra je vykonávanie

1. opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“):

V centre sa vykonávajú opatrenia na základe rozhodnutia súdu:

- *nariadení ústavnej starostlivosti*
- *o nariadení neodkladného opatrenia*
- *o uložení výchovného opatrenia*

e) forma vykonávania opatrení podľa § 45ods.4 zákona, ambulantná, terénna, pobytová

*Opatrenia podľa § 45, odst.1, písm.a) sa v Centre vykonávajú **pobytovou formou** a to:*

- *v profesionálnych náhradných rodinách (ďalej tiež PNR)*

f) opis cieľovej skupiny centra,

Našími klientmi sú:

- *deti na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia;*
- *plnoleté fyzické osoby, ktorými sú mladí dospelí po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa.*

g) dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre , ak centrum vykonáva opatrenia podľa § 47, § 48, § 59ods.1 písm. a) prvého bodu alebo tretieho bodu alebo písm. b) až d)

Špecializujeme sa na starostlivosť a výchovu maloletých detí a mladých dospelých v prostredí profesionálnych náhradných rodín.

Naše centrum nemôže prijať deti vyžadujúce zvýšenú odbornú a zdravotnú starostlivosť - deti ZŤP, deti s psychiatrickými diagnózami, deti s poruchami správania. Nemôžeme prijať dieťa, ktoré na základe vyjadrenia posudkového lekára vyžaduje starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine.

Nemáme možnosť umiestniť mnohočlenné súrodenecké skupiny (viac než traja súrodenci), nakoľko nemáme zriadené výchovné skupiny pre deti a profesionálne náhradné rodiny môžu prijať najviac tri deti.

Starostlivosť o deti a mladých dospelých zabezpečujeme v profesionálnych náhradných rodinách, neprijímame deti na dohodu, neprijímame deti s rodičom, nepracujeme s matkami s deťmi a s maloletými matkami s deťmi.

h) celkový počet miest v centre a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách centra ,počet miest v jednotlivých budovách centra

Celkový počet miest pre výkon opatrení na základe rozhodnutia súdu pobytovou formou je 18.

Výkon opatrení zabezpečujeme v priestore - v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je profesionálny náhradný rodič vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom.

Na adrese nášho sídla nemáme umiestnené žiadne deti ani mladých dospelých, ide o administratívny priestor (administratívna budova). Centrum nevlastní žiaden majetok. Nedisponujeme žiadnym vhodným priestorom, v ktorom by sme mohli realizovať pobyty detí s rodičmi.

Ľopis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra „a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu,

1. detí a plnoletých fyzických osôb, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou,
2. rodičov a iných blízkych osôb detí a plnoletých fyzických osôb, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou,

Sídlo centra, Bratislavská ul.č. 5255/8, 917 02 Trnava

Kancelária riaditeľky – disponuje kancelárskym nábytkom – stoly, stoličky; ~~plechová~~ protipožiarna uzamykatelná skriňa na osobné spisy zamestnancov, trezor, policový regál – knižnica, skrinky na spisovú dokumentáciu., sedačka.

Kancelária psychológa – disponuje kancelárskym nábytkom – stoly, skriňa, stoličky; v miestnosti sa nachádzajú tiež archívne protipožiarne skrine a uzamykatelná skriňa na uchovávanie dôverných informácií o klientoch, potreby pre deti ako napr. kočík, autosedačka.

Terapeutická miestnosť – v miestnosti sa nachádzajú dve kreslá s konferenčným stolíkom pre poradenské účely, detský stôl so stoličkami, materiál na tvorenie, pieskovisko, detský stan, terapeutické hračky, ďalšie pomôcky pre prácu psychológa s klientmi.

Kancelária sociálnych pracovníkov – disponuje kancelárskym nábytkom – stoly, stoličky; multifunkčné zariadenia, policový regál pre odkladanie pracovných materiálov, skrinka na čistiace potreby, komoda pre kuchynské potreby, široká a úzka uzamykatelná protipožiarna skriňa na spisovú dokumentáciu detí a mladých dospelých, chladnička, mikrovlnná rúra, kávovar, výpočtová technika, kancelárske potreby.

Konferenčná miestnosť, určená na porady, návštevy, interakcie, supervízie, vzdelávanie. Je vybavená nábytkom - konferenčné stoličky, kancelársky stôl, kancelárske kreslo, komoda, vstavané skrine

Toalety a umývadlá sa nachádzajú na spoločnej chodbe s kanceláriami.

Maloleté deti a mladí dospelí umiestnení v centre bývajú v domácnostiach zamestnancov – profesionálnych náhradných rodičov. Každé dieťa a mladý dospelý má zabezpečenú vlastnú posteľ, stôl a stoličku, skriňu a iný nábytok či potreby podľa veku dieťaťa (kočík, prebaľovací pult, priestor na odloženie školských potrieb). Staršie deti mladí dospelí sa voľne sa pohybujú po domácnosti a užívajú všetky priestory domu či bytu PNR.

Bezpečnosť detí a mladých dospelých je kontrolovaná a profesionálni náhradní rodičia sú poučení ako zabezpečiť bezpečnú domácnosť.

Súkromie detí a mladých dospelých v PNR je zachovávané tým, že profesionálny náhradný rodič nezverejňuje informácie dotýkajúce sa súkromia detí a mladých dospelých tretím osobám.

Osobné údaje detí a mladých dospelých poskytuje centrum (štatutárny zástupca) iba oprávneným tretím stranám (napr. lekár, škola, súd, polícia, prokuratúra atď.).

j) počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa § 4; ak centrum zabezpečuje odbornú pomoc alebo činnosť podľa § 49ods. 5 zákona, program centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení tejto odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi,

Organizačnú štruktúru centra tvorí riaditeľ/garant, odborný tím, profesionálni náhradní rodičia. Celkový počet zamestnancov centra je 15, z toho deväť profesionálnych náhradných rodičov, traja členovia odborného tímu, riaditeľka.

Štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov:

Odborný tím:

- 2 sociálni pracovníci - VŠ II. stupňa v odbore sociálna práca
- 1 psychológ - VŠ II. stupňa v odbore psychológia

Profesionálni náhradní rodičia:

- 4 PNR úplné stredné odborné vzdelanie
- 3 PNR stredné odborné vzdelanie
- 2 PNR VŠ II. stupňa

Iní zamestnanci:

- 1 administratívny pracovník – úplné stredné odborné vzdelanie

Ak je v záujme dieťaťa alebo mladého dospelého potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť podľa § 49 ods. 5 zákona a centrum podľa programu centra činnosť nevykonáva, zabezpečí ju inou právnickou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady.

Centrum pri zabezpečovaní odbornej pomoci môže využiť:

- špecializované zariadenia formou ambulantných služieb,
- zdravotnú starostlivosť formou psychoterapie u klinického psychológa (len pri vybraných deťoch),
- centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie,
- centrum špeciálne – pedagogického poradenstva,
- iné služby špecialistov a odborníkov na vybrané oblasti starostlivosti o deti.

U našich detí a mladých dospelých bola doposiaľ vykonávaná odborná špeciálno-pedagogická diagnostika v ČŠPPaP. Používané metódy a techniky: rozhovor, kresba postavy, pozorovanie, Wechslerova inteligenčná škála pre deti, skúška sluchového rozlišovania podľa

W-M, skúška sluchovej analýzy a syntézy, Reyova figúra, Meiliho test zrakovej pamäte, čítací test, test ortografie Mikulajová, Harrisov test laterality, vyšetrenie matematických schopností u detí, metodika na zachytenie vývinových deficitov v spracovávaní informácií.

Psychologické testovanie zamestnancov, ktorí prichádzajú do kontaktu s deťmi, vykonáva externý klinický psychológ. Pre potreby centra pracujú dve supervízorky, ktoré zabezpečujú supervíziu pre profesionálnych náhradných rodičov, odborný tím a riaditeľa.

k) opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra alebo špecializovaným programom centra,

Program a činnosť centra sú zverejnené na domovskej webovej stránke centra.

Dieťa s programom a činnosťou centra po príchode dieťaťa oboznamuje riaditeľ alebo člen odborného tímu centra, a to s ohľadom na vek, intelekt a rozumové schopnosti dieťaťa.

S programom centra sú oboznámení tiež biologickí rodičia dieťaťa, príp. iné dotknuté fyzické osoby ústnou formou.

Profesionálni náhradní rodičia sú oboznámení s programom a činnosťou centra riaditeľkou centra predovšetkým na začiatku prijatia do pracovného pomeru, o programe sa taktiež komunikuje v rámci spoločných porád.

Mladí dospelí sú oboznámení s programom a činnosťou centra zväčša individuálne počas stretnutí s riaditeľom centra alebo zástupcami odborného tímu ústnou formou.

O zásadných zmenách v programe centra sú deti, rodičia, iné dotknuté fyzické osoby, profesionálni náhradní rodičia a mladí dospelí včas oboznámení.

l) opis odborných metód práce s dieťaťom , jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra,

Z hľadiska sociálnej práce:

Zber a analýza informácií – pred príchodom dieťaťa do zriadenia tím centra získava údaje a informácie o dieťati a jeho rodičoch, resp. príbuzných a rodinnej situácii, dôvodoch vyňatia dieťaťa z biologickej rodiny. Komunikuje so zástupcami odd. SPODaSK, zdravotníckeho zariadenia, biologickej rodiny dieťaťa, ďalšími subjektmi.

Založenie a vedenie spisovej dokumentácie dieťaťa

Náležitosti spisovej dokumentácie dieťaťa sa priebežne dopĺňajú a aktualizujú.

Prípadová/rodinná konferencia – centrum zvoláva prípadovú konferenciu do dvoch týždňov od umiestnenia dieťaťa v zariadení. Zúčastňujú sa jej spravidla zástupcovia centra – soc.pracovník, psychológ, riaditeľka, zástupcovia ÚPSVaRu, odd.SPODaSK, biologickí rodičia alebo blízki príbuzní. Účelom stretnutia je stanoviť cieľ sociálnej práce s dieťaťom.

Rozhovor - sociálno-poradenský rozhovor, informačný rozhovor, poradenský rozhovor, motivačný rozhovor – uplatňuje sa podľa zamerania vo vzťahu k dieťaťu k ,mladému dospelému k profesionálnemu náhradnému rodičovi, k biologickej rodine, spolupracujúcim subjektom

Informačné poradenstvo - dieťa právo stretávať sa s rodičmi, starými rodičmi, so súrodencami a s fyzickými osobami, ku ktorým má blízky vzťah. Ak majú tieto osoby záujem, aby sa dieťa

opakovane krátkodobo zdržiavalo v ich starostlivosti sú povinní absolvovať informačné poradenstvo v rozsahu 3 hodín, ktoré spočíva:

- poskytnutí informácií o náhradnej starostlivosti
- poskytnutí informácií o právach dieťaťa
- poskytnutí informácií o dieťati – správanie, režim, lieky a pod.

Centrum zaznamená informácie o fyzickej osobe, ktorá navštevuje dieťa v centre a prejavuje o neho záujem. O absolvovaní informačného poradenstva sa vyhotoví písomný záznam.

Sociálna práca s biologickou rodinou dieťaťa – podpora kontaktov dieťaťa s biologickou rodinou, sociálno-poradenský rozhovor s biologickým rodičom dieťaťa, asistencia pri návštevách dieťaťa biologickou rodinou, návšteva v biologickej rodine.

Sprevádzanie – sociálny pracovník centra môže pri riešení záležitostí ohľadne dieťaťa sprevádzať profesionálneho náhradného rodiča alebo sprevádzať mladého dospelého.

Návšteva detí a mladých dospelých v profesionálnej náhradnej rodine – min. 1x mesačne navštívi sociálny pracovník domácnosť PNR, skontroluje vhodnosť podmienok v domácnosti, vedie rozhovor s dieťaťom, mladým dospelým a PNR, pomáha riešiť problémové situácie, zameriava sa na pozitívne aspekty v živote dieťaťa.

Podpora procesu osamostatňovania mladých dospelých – sociálny pracovník spoločne s mladým dospelým vytvára raz ročne individuálny plán osamostatnenia, ktorý spolu pravidelne vyhodnocujú a aktualizujú podľa zmeny životných podmienok mladého dospelého. S mladým dospelým komunikuje a podľa potreby ho usmerňuje sociálny pracovník. Vedie s ním sociálno-poradenský rozhovor, navštevuje ho, sprevádza ho pri riešení úradných záležitostí, podporuje ho v štúdiu a v dodržiavaní zdravého životného štýlu, pomáha pri nácviku zručností, hospodárení s pridelenými finančnými prostriedkami, pomáha s plnením úloh stanovených v pláne osamostatnenia.

Pri práci s dieťaťom a s mladým dospelým uplatňujeme predovšetkým rozhovor, aktívne empatické počúvanie, identifikáciu potrieb dieťaťa, podporu, vysvetľovanie, posilňovanie, motiváciu a rozvoj zručností. Metódy a postupy sociálnej práce sa volia a uplatňujú vždy v závislosti od potreby a povahy vzniknutej situácie.

Z psychologického hľadiska:

Deti a mladí dospelí:

Psychodiagnostika (anamnéza; pozorovanie; rozhovor; vývinové skriningy: Mnichovská funkčná vývinová diagnostika, Sheridanova vývinová diagnostika, Gesellov test; Ravenove štandardné matice; Osobnostný dotazník pre deti B-JEPI; Sebapozudzovacia škála depresivity pre deti; Škála klasickej sociálno-situačnej anxiety a trémy; Škála zjavnej anxiety pre deti; Detský skrining; Reverzný test; projektívne metódy: kresba stromu, kresba postavy, Hand test, Nedokončené vety, MDZT, SOCAG a mnohé ďalšie);

Pravidelný skrining emočného a psychického stavu (pozorovanie, rozhovor).

Poradenstvo/terapia, podporné sprevádzanie, kariérové poradenstvo (eklekticky, najmä však metódami KBT ako sú: kognitívna reštrukturalizácia, STOP!, relaxácie, zaplavenie, expozícia, nácvik asertivity, práca s dvoma stoličkami, práca s prázdnu stoličkou a mnohé ďalšie).

Individuálne nastavený plán rozvoja osobnosti dieťaťa

Preventívne aktivity (vzhľadom na vekové zloženie a bývanie jednotlivých detí v profesionálnych náhradných rodinách v rôznych okresoch nerobíme skupinové aktivity).

Príprava dieťaťa na NRS – realizuje sa individuálne vzhľadom na vek dieťaťa a jeho rozumovú vyspelosť.

Plán psychologической starostlivosti dieťaťa

Psychologická podpora mladých dospelých na základe individuálnych potrieb v procese osamostatňovania sa

Rodičia:

Poradenstvo, podporné sprevádzanie

Profesionálni náhradní rodičia:

Konzultácie ohľadom starostlivosti a výchovy detí a mladých dospelých

Poradenstvo, podporné sprevádzanie - profesionálnym náhradným rodičom poskytujeme podporu, pomoc, poradenstvo, zabezpečujeme supervíziu a sprostredkovávame podnety na rast a vzdelávanie.

Podpora pri odchode detí z profesionálnej náhradnej rodiny, prevencia pred vyhorením

Z výchovného hľadiska:

Výchovný proces detí a mladých dospelých prebieha v profesionálnej náhradnej rodine, realizuje ho profesionálny náhradný rodič. Profesionálny náhradný rodič postupuje vo výchove dieťaťa na základe vypracovaného plánu výchovnej práce s dieťaťom a ďalších odporúčaní psychológa alebo iných odborníkov, alebo individuálneho plánu osamostatnenia mladého dospelého. Profesionálny náhradný rodič pravidelne konzultuje výchovné postupy pri práci s dieťaťom s psychológom alebo sociálnym pracovníkom centra. Napĺňanie plánu výchovnej práce s dieťaťom a vyhodnocovanie ďalších odporúčaní vo výchove dieťaťa sleduje psychológ a sociálny pracovník centra.

Pozorovanie

Rozhovor – motivačný rozhovor, posilňovanie, podporný rozhovor

Nácvik zručností – PNR vedie dieťa, vždy k ohľadom na aktuálne vývinové štádium dieťaťa, k získavaniu a zdokonaľovaniu sa v praktických a sociálnych zručnostiach,

Podpora v procese osamostatňovania sa mladých dospelých – PNR pomáha mladého dospelého v napĺňaní cieľov individuálneho plánu osamostatnenia.

m) opis plánovania a poskytovania odbornej pomoci , ak centrum poskytuje starostlivosť tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu podľa § 46ods.8 zákona,

Nepracujeme s tehotnou ženou a ženou po pôrode a jej dieťaťom vzhľadom na povahu nášho zariadenia – nemáme vytvorené podmienky pre prácu mimo profesionálnej rodiny a skupiny mladých dospelých.

n) opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách,

nerealizujeme, nemáme samostatne usporiadané skupiny

o) opis obsahu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti podľa § 16 vrátane počtu hodín určených na nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi a personálne zabezpečenie tejto prípravy, ak centrum vykonáva aj prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti,

nerealizujeme prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

p) uvedenie rozsahu hodín počas dňa a dní v týždni , počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia, ak centrum vykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou,

nerealizujeme

q) opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou,

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sú vykonávané centrom podľa §45 ods. 9 zákona na základe individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa (IPROD). IPROD obsahuje rodinnú anamnézu, dôvod umiestnenia dieťaťa, kontakty na blízke osoby dieťaťa, ciele a úlohy odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa.

IPROD je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre a to:

- plán sociálnej práce s dieťaťom*
- plán výchovnej práce s dieťaťom,*
- hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra*
- plán komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti, ak si to zdravotný stav dieťa vyžaduje.*

IPRODu sa priebežne podľa potreby aktualizuje. Minimálne 1xpolročne sa v IPRODe vyhodnocuje plnenie cieľov a úloh. V prípade zásadných zmien v situácii dieťaťa sa vypracúva nový IPRODu, stanovujú sa nové ciele a úlohy.

Minimálne jeden rok pred dovŕšením plnoletosti sa vypracúva individuálny plán osamostatnenia, ktorý je súčasťou IPRODu.

Plán sociálnej práce s dieťaťom – vypracúva UPSVaR v spolupráci s centrom a obcou. Plán sociálnej práce s dieťaťom obsahuje:

a) mieru ohrozenia dieťaťa určenú orgánom SPODaSK

b) zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny,

c) spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu sociálnej práce, ak sa na tvorbe plánu sociálnej práce podieľali,

d) ciele sociálnej práce v centre,

e) konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov

- centra vrátane metód sociálnej práce,

- orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

- plánu sociálnej práce s rodinou orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

- obce, akreditovaného subjektu, ak sa podieľajú na plnení plánu sociálnej práce,

- ďalších osôb, ak boli v pláne určené úlohy pre tieto osoby,

f) kritérium hodnotenia splnenia alebo úlohy a termín prehodnotenia úlohy,

g) výsledok prehodnotenia plnenia úloh,

h) výsledok prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa,

i) ďalšie rozhodujúce skutočnosti.

Plán sociálnej práce s dieťaťom vyhodnocuje zástupca odd. SPODaSK min. 1x pol roka pri nariadení ústavnej starostlivosti, min. 1x za 2 mesiace pri nariadení neodkladného a výchovného opatrenia.

Plán výchovnej práce s dieťaťom - vždy na obdobie maximálne jedného roka vypracuje profesionálny náhradný rodič v súčinnosti so sociálnym pracovníkom a psychológom plán výchovnej práce s dieťaťom. Plán pravidelne 1x mesačne písomne vyhodnocuje PNR formou mesačného vyhodnotenia plánu výchovnej práce s dieťaťom. Na mesačnom vyhodnotení plánu výchovnej práce sa môže podieľať tiež dieťa, s ohľadom na jeho vek a rozumové schopnosti. Plán výchovnej práce s dieťaťom je možné na základe potrieb dieťaťa zmeniť. Napĺňanie plánu výchovnej práce s dieťaťom a vyhodnocovanie ďalších odporúčaní vo výchove dieťaťa sleduje psychológ a sociálny pracovník centra. Plán výchovnej práce s dieťaťom sa spravidla komplexne vyhodnocuje 1x pol ročne.

Plán psychologickkej starostlivosti dieťaťa – vypracováva psychológ vždy k 1.9. príslušného roka, prípadne po prijatí nového dieťa, po jeho diagnostikovaní a po spoločnej prípadovej konferencii. Vyhodnocuje sa 2x ročne, k 31.1. a k 31.8. príslušného roka. Vo vyhodnotení psychológ aj uvádza dôvody prečo sa niektoré body plánu nepodarilo splniť a navrhuje ďalšie riešenia problematiky.

Individuálny plán osamostatnenia – sociálny pracovník spoločne s mladým dospelým vytvára 1x ročne individuálny plán osamostatnenia, ktorý min. 1x za pol roka vyhodnocuje. Plán osamostatnenia zahŕňa ciele spojené s osamostatnením, úlohy na dosiahnutie cieľov, zohľadňuje individuálne potreby mladého dospelého a termíny plnenia úloh. Zameriava sa na hlavné oblasti ako sú štúdium, práca, bývanie, vlastná vízia budúcnosti a úroveň osamostatnenia.

r) podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery,

Centrum a profesionálny náhradný rodič organizuje, koordinuje, vytvára podmienky pre záujmovú, športovú, kultúrnu činnosť a rekreačné vyžitie dieťaťa a mladého dospelého.

Profesionálni náhradní rodičia využívajú možnosti, ktoré ponúka ich miesto bydliska a okolie pre zabezpečenie záujmovej športovej a kultúrnej činnosti detí a mladých dospelých – detské ihriská, športové ihriská, kiná, plavárne, parky, kúpaliská, oddychové zóny. Talentované deti môžu využívať športové kluby, Centrum voľného času alebo Základnú umeleckú školu a pod. Deti navštevujú záujmové krúžky v rámci školy a školského klubu (napr. tanečný, športový, včelársky).

Profesionálny náhradný rodič pri organizovaní a využívaní voľného času berie do úvahy záujmy, nadanie, fyzické a intelektuálne schopnosti a možnosti dieťaťa a mladého dospelého. Centrum každoročne zabezpečuje deťom a mladým dospelým letné a zimné pobytové tábory, ktoré sú tematicky zamerané a deťom a mladým dospelým prinášajú možnosť súvislej rekreácie.

Každé dieťa má právo zvoliť si svoje vierovyznanie. Centrum rešpektuje vierovyznanie, vychádzajúce z biologickej rodiny. Profesionálny náhradný rodič umožňuje dieťaťu

prejavovať slobodne svoje vierovyznanie, zabezpečuje uplatňovanie vierovyznania v praxi a zároveň nemôže presadzovať vlastné vierovyznanie voči dieťaťu.

Mladí dospelí si organizujú voľnočasové aktivity, kultúrnu, športovú a rekreačnú činnosť individuálne podľa svojich vlastných záujmov a možností.

Mladí dospelí si zvolia a vyznávajú slobodne vlastné vierovyznanie.

s) opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám , pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre,

Základná zdravotná starostlivosť je deťom poskytovaná obvodným pediatrom v mieste trvalého bydliska profesionálnych náhradných rodičov.

Odborná zdravotná starostlivosť je deťom podľa potreby zabezpečovaná vo vybraných odborných ambulanciách. Výber zabezpečuje centrum v spolupráci s profesionálnym náhradným rodičom, prípadne biologickým rodičom.

Lekárske vyšetrenie, resp. ošetrovanie dieťaťa zabezpečí profesionálny náhradný rodič, v prípade potreby môže poskytnúť sprevádzanie sociálny pracovník centra. Lieky deťom podávajú profesionálni rodičia podľa lekárskeho odporúčania, o čom uvedú písomný záznam v mesačnom vyhodnotení plánu výchovnej práce s dieťaťom.

Profesionálny náhradný rodič odovzdáva centru lekársky záznam z odborného vyšetrenia ako súčasť spisovej dokumentácie.

Mladí dospelí majú výber obvodných a odborných lekárov vo vlastnej kompetencii.

t) opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona ,pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre,

Predprimárne vzdelávanie majú deti zabezpečené v mieste bydliska profesionálneho náhradného rodiča. Deti navštevujú materskú školu výhradne v doprovode profesionálneho náhradného rodiča.

Povinná školská dochádzka detí je zabezpečená v mieste bydliska profesionálneho náhradného rodiča.. Deti dochádzajú do školského zariadenia individuálne podľa potreby, buď s doprovodom profesionálneho náhradného rodiča, alebo samostatne.

Prípravu na školské vyučovanie zabezpečuje profesionálny náhradný rodič. Poskytuje dohľad nad dodržiavaním školských povinností a prípadnú pomoc a podporu pri príprave na vyučovanie. Profesionálny náhradný rodič pravidelne komunikuje so sociálnym pracovníkom o školskej dochádzke a školskom prospechu.

Ak má dieťa diagnostikované poruchy učenia, je individuálne integrované, škola mu vypracuje individuálny výchovno-vzdelávací plán.

Sociálny pracovník a profesionálny náhradný rodič aktívne spolupracujú so školou.

V prípade potreby centrum zabezpečí bývanie dieťaťa alebo mladého dospelého v školskom internáte.

V prípade potreby, odborný tím centra zabezpečí dieťaťu návštevu napr. CPPPaP, CŠPPaP, logopéda, liečebného pedagóga a pod. Profesionálny náhradný rodič pravidelne a dôsledne pracuje s dieťaťom podľa odporúčania z odborných ambulancií a poradní.

Pri prechode dieťaťa na strednú školu, odborný tím poskytuje dieťaťu v spolupráci s profesionálnym náhradným rodičom a so školou odborné poradenstvo. Odborný tím pri voľbe následného vzdelávania zvažuje spoločne s dieťaťom jeho reálne možnosti, pričom sa prihliada na jeho záujmy.

Mladí dospelí študujú dennou formou na stredných školách, odborných školách, alebo vysokých školách. Výber vysokej školy je v kompetencii mladého dospelého. Štúdium na štátnych vysokých školách a bývanie na školskom internáte finančne zabezpečuje centrum. Štúdium na súkromnej vysokej škole riaditeľ centra môže finančne podporiť.

u) opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby ,pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre vrátane

1. spôsobu, akým dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou v centre, môže udržiavať kontakt s rodičom, s ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah,

2. spôsobu, akým sa dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru

3. podmienok doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu

Centrum pri dodržiavaní práv dieťaťa vychádza z:

- Dohovoru o právach dieťaťa zákon č. 104/1991 Z. z.,
- Všeobecnej deklarácie ľudských práv (Charta ľudských práv)

Každé dieťa má právo:

- na zdravú výživu
- na starostlivosť a lásku
- na hru a voľný čas
- na zdravotnú starostlivosť
- na vzdelanie
- na vyjadrenie svojho názoru
- zvoliť si svoje vierovyznanie
- stretávať sa a združovať sa podľa vlastného výberu
- na prístup k informáciám
- na rovnosť v zaobchádzaní

Spôsob, akým dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou v centre , môže udržiavať kontakt s rodičom, s ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah:

- *Dieťa a mladý dospelý má právo stretávať sa s biologickými rodičmi a s ďalšími príbuznými. Stretnutia sa organizujú v dohodnutom čase a priestore, dieťaťu a rodine umožní centrum bezpečný priestor na stretávanie.*
- *Dieťa a mladý dospelý má právo na telefonický kontakt s rodičom a ďalšími blízkymi osobami.*
- *Dieťa a mladý dospelý má právo na elektronický kontakt s rodičom a ďalšími blízkymi osobami.*
- *Kontakt s biologickou rodinou môže dieťaťu a mladému dospelému sprostredkovať centrum alebo profesionálny náhradný rodič.*
- *Dieťa a mladý dospelý má právo na návštevy vologickej rodine, na základe súhlasu centra a zástupcu orgánu SPODaSK, ak biologická rodina spĺňa podmienky bývania, ochrany a bezpečia dieťaťa.*

Spôsob, akým sa dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru

- *Dieťa a mladý dospelý má právo obrátiť sa aj bez vedomia centra na zástupcu orgánu SPODaSK, prokurátora, komisára pre deti, verejného ochrancu práv, napr. prostredníctvom zástupcov školy, príp. materskej školy, obce, lekára, polície.*

Kontakty na verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd a prokuratúru sú umiestnené na viditeľnom mieste pre dieťa a sú aj súčasťou tohto programu.

Verejný ochranca práv – písomne poštou alebo elektronicky e-mailom:

*Kancelária verejného ochrancu práv
Grösslingová 35
P. O. Box 1
820 04 Bratislava 24
e-mail: detskyombudsman@vop.gov.sk
web: www.detskyombudsman.sk*

Komisár pre deti – písomne poštou alebo mailom, telefonicky nonstop

*Úrad komisára pre deti
Odborárske námestie 3
811 07 Bratislava
Mail: info@komisarpredeti.sk
Web: www.komisarpredeti.sk
Telefón: +421 950 439 342
+421 2 32 19 16 91*

Podmienky doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu

- *Dieťa a mladý dospelý má právo používať všetky dostupné komunikačné prostriedky - telefón, internetová komunikácia, poštové doručovanie.*
- *Centrum odovzdá dieťaťu list, balík, príp. e-mail určený dieťaťu, ktoré sú mu doručené do sídla centra. Listovú zásielku doručí centrum do PNR, kde profesionálny náhradný*

rodič v prítomnosti dieťaťa otvorí zásielku. Ak dieťa vie čítať, obsah pošty si prečíta samostatne, ak čítať nevie, prečíta mu list profesionálny náhradný rodič.

- Pri doručení elektronickej pošty na adresu centra správu vytlačíme a postupujeme rovnako ako pri listovej zásielke.
- Pri doručení balíka centrum postupuje rovnako ako pri doručovaní listovej zásielky.
- Centrum odovzdá mladému dospelému list, balík, príp. e-mail, ktoré sú mu doručené do sídla centra priamo do jeho rúk, alebo zásielku odošle na adresu bydliska mladého dospelého v PNR.
- Biologický rodič má právo stretávať sa s dieťaťom a s mladým dospelým, má právo na informácie o dieťati, má právo na podporu zo strany centra.
- Komunikáciu rodičov, detí a mladých dospelých môže sprostredkovať tiež profesionálny náhradný rodič alebo centrum.
- Centrum eviduje záznamy o kontaktoch detí a mladých dospelých s rodičmi a príbuznými.

v) opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby , pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre ,vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra,

Povinnosti mladých dospelých:

- riadne študovať na strednej/vysokej škole
- vykonávať pre svoju potrebu obslužné činnosti (varenie, pranie, upratovanie, nákupy)
- dodržiavať zásady slušného správania, nepoužívať vulgárne slová
- dodržiavať základnú hygienu a starostlivosť o svoj zovňajšok.
- dbať na svoj zdravotný stav a dodržiavať liečebný režim
- nedopúšťať sa žiadneho trestného činu
- neprechovávať ani neužívať alkohol a iné omamné látky a psychotropné látky
- pravidelne spolupracovať so zástupcami centra a oboznamovať ich s novými skutočnosťami a informovať ich o svojej finančnej a rodinnej/životnej situácii
- pravidelne predkladať potvrdenia o návšteve školy a iné doklady požadované sociálnym pracovníkom
- aktívne sa zúčastňovať na tvorbe a vyhodnocovaní „Plánu osamostatnenia“
- rešpektovať pravidlá spolunažívania stanovené v PNR

Povinnosti dieťaťa:

- dodržiavať zásady slušného správania
- dodržiavať základnú hygienu
- pripravovať sa riadne na školské vyučovanie
- dbať na poriadok v domácnosti profesionálneho náhradného rodiča
- dodržiavať režim a pravidlá dohodnuté s profesionálnym náhradným rodičom (napríklad pobyt vonku a návrat, pomoc v domácnosti a pod.)
- vyvarovať sa spôsobu života, ktorý by mohol byť preň ohrozujúci, najmä užívania látok, ktoré poškodzujú jeho telesné a duševné zdravie

Povinnosti rodiča dieťaťa, mladého dospelého, alebo osoby blízkej dieťaťu:

- v prítomnosti dieťaťa, mladého dospelého neužívať alkohol, omamné a psychotropné látky, dodržiavať základnú hygienu, dodržiavať zásady slušného správania, nesprávať sa agresívne a vulgárne
- dodržiavať postup a termíny dohodnuté s centrom
- informovať centrum o dôležitých skutočnostiach a zmenách týkajúcich sa jeho životnej situácie s vplyvom na dieťaťa, mladého dospelého a jeho budúcnosť
- počas pobytu s dieťaťom, mladým dospelým mimo centra dbať na bezpečnosť, výživu, hygienu, denný režim a riadnu starostlivosť o dieťa, mladého dospelého v súlade s jeho potrebami
- informovať centrum o priebehu a programe dieťaťa pri pobyte mimo centrum
- prevziať a odovzdať dieťa, mladého dospelého v stanovenom termíne a na stanovenom mieste
- povinnosť biologických rodičov je platiť súdom stanovené výživné na dieťa, mladého dospelého

Podmienky návštev v centre

O návštevu/kontakt môže požiadať biologická rodina ako aj dieťa alebo mladý dospelý. Návštevy v centre sú vopred naplánované a realizujú sa spravidla v sídle centra, ktoré zabezpečuje primerané a bezpečné prostredie. Návšteva sa môže uskutočniť aj vo vhodnom prostredí mimo centra.

Termín stretnutia alebo krátkodobého pobytu dieťaťa musí biologický rodič/rodina alebo blízka osoba dohodnúť s centrom minimálne 5 pracovných dní vopred. Kontaktuje písomne alebo telefonicky sociálneho pracovníka. Na žiadosť dieťaťa alebo mladého dospelého sociálny pracovník bezodkladne sprostredkuje stretnutie s biologickou rodinou.

Centrum vytvára podmienky na stretávanie rodinných príslušníkov a blízkych osôb s dieťaťom a aktuálne zhodnotí možnosti vzájomného stretnutia. Odborný tím vždy vyhotoví záznam zo stretnutia, ktorý obsahuje priebeh stretnutia a prípadné odporúčania. Ak sa stretnutie neuskutočnilo, opíše dôvody, prečo k stretnutiu nedošlo. Psychológ centra pracuje s dieťaťom, alebo s mladým dospelým na podpore vzťahov s rodinnými príslušníkmi.

Dĺžka a priebeh návštev sa stanovuje v súlade s najlepším záujmom dieťaťa alebo mladého dospelého.

Centrum pred uskutočnením návštevy usmerňuje biologickú rodinu, že sa musí na stretnutí s dieťaťom alebo s mladým dospelým správať vhodne a primerane, nesmie byť počas návštevy v žiadnom prípade pod vplyvom alkoholu omamných alebo psychotropných látok.

Pobyt dieťaťa mimo centra

Pred umiestnením dieťaťa na krátkodobý pobyt v biologickej rodine, u blízkej osoby, v letnom tábore alebo na inom mieste mimo centra, centrum samostatne, alebo v súčinnosti s orgánom SPODaSK prešetrí podmienky na mieste pobytu. Na základe vhodnosti podmienok umožní centrum alebo orgán SPODaSK pobyt dieťaťa. Vhodnosť podmienok a úroveň starostlivosti o dieťa môže centrum overiť kedykoľvek počas pobytu dieťaťa v biologickej rodine alebo na inom mieste pobytu.

O pobyte dieťaťa mimo centra sa vedie centrum písomný záznam.

Mladý dospelý vopred oznamuje profesionálnemu náhradnému rodičovi čas odchodu, čas návratu a miesto, kde sa bude zdržiavať na vychádzke alebo na krátkodobom pobyte mimo centra. PNR alebo sociálny pracovník môžu v prípade potreby vykonávať dohľad a kontrolu mladého dospelého, keď sa nachádza mimo centra.

w) taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku ,ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, nesúhlasia,

Profesionálny náhradný rodič, príp. člen odborného tímu centra, môže navrhnúť a uplatniť voči dieťaťu výchovné prostriedky/opatrenia:

a) porušenia vhodného správania – používanie vulgarizmov, agresívne správanie voči fyzickej osobe, zámerné poškodzovanie majetku, nerešpektovanie výchovného usmernenia profesionálneho náhradného rodiča:

- *Obmedzenie používania telefónu a internetu - dieťa môže využívať prístup k telefónu a internetu iba 1x denne na 1 hodinu. Dĺžka obmedzenia max.1 týždeň.*
- *Zamedzenie sledovania tv. Dĺžka obmedzenia max.1 týždeň.*
- *Obmedzenie vreckového pri hrubom porušení správania. Za hrubé porušenie správania považujeme - agresívne správanie voči fyzickej osobe, zámerné poškodzovanie majetku, priestupková alebo trestná činnosť, útek. Vreckové môže byť dieťaťu obmedzené max. na 1 mesiac. Následne mu v ďalšom mesiaci bude vreckové vyplatené za dva mesiace.*

b) nedodržania rodinných pravidiel – neskorý príchod domov, nesplnenie pridelených povinností v domácnosti:

- *Obmedzenie používania telefónu a internetu - dieťa môže využívať prístup k telefónu a internetu iba 1x denne na 1 hodinu. Dĺžka obmedzenia max.1 týždeň.*
- *Zamedzenie sledovania televízie. Dĺžka obmedzenia max.1 týždeň.*
- *Udelenie domácich prác navyše pri nesplnení povinností v domácnosti – PNR môže vyžadovať okrem dodatočného splnenia povinností vykonať dané domáce práce 1x navyše.*

c) zhoršenia školského prospechu minimálne o dva stupne:

- *Obmedzeniu vychádzok a voľnočasových aktivít – dieťa sa môže venovať voľnočasovým aktivitám max. 1 hod. denne. Dĺžka obmedzenia max.2 týždne.*
- *Obmedzenie sledovania televízie na max. 1 hodinu denne. Dĺžka obmedzenia max.2 týždne.*
- *Obmedzenie používania telefónu a internetu - dieťa môže využívať prístup k telefónu a internetu iba 1x denne na 1 hodinu. Dĺžka obmedzenia max.2 týždne.*

Postup pri uplatnení výchovného prostriedku/opatrenia:

1. Profesionálny náhradný rodič výchovné opatrenie a dĺžku jeho trvania prejedná s psychológom centra. V prípade stanovenia výchovného opatrenia psychológ o tom vyhotoví písomný záznam.

2. Po uplynutí doby výchovného opatrenia účinnosť výchovného prostriedku prehodnotí psychológ centra v spolupráci s profesionálnym náhradným rodičom. Výsledok sa písomne zaznamená.

Výchovné opatrenie sa uplatňuje a vyhodnocuje vždy jednorazovo. Časové trvanie výchovného prostriedku posudzuje psychológ u každého dieťaťa individuálne, podľa jeho veku, intelektu a závažnosti porušenia. Z dôvodu pozitívnej zmeny správania sa dieťaťu uložený výchovný prostriedok môže zmierniť alebo sa môže od neho upustiť. Oprávnená osoba – psychológ centra.

Ako prevenciu volíme edukáciu detí a mladých dospelých a rozhovory zamerané na zdravý životný štýl, preferujeme častú pozitívnu motiváciu v podobe pochvaly a tiež keď sa nežiadúce správanie neopakuje vopred stanovený čas, dieťa dostane odmenu (návšteva kina, nová kniha, nová hračka, výlet, dlhší čas sledovania televízie, používania internetu, telefónu).

Pri porušení dohody o poskytovaní starostlivosti po dovŕšení plnoletosti môže centrum:

- uložiť napomenutie mladému dospelému vrátane termínu nápravy
- ukončiť dohodu o poskytovaní starostlivosti pri závažnom porušení dohody alebo pri treťom napomenutí. Za závažné porušenie dohody sa považuje – trestná činnosť, užívanie nelegálnych návykových látok, neplnenie školskej dochádzky dennou formou, opakované porušovanie domového poriadku, opakovaná nespolupráca s odborným tímom centra.

V prípade, že dieťa alebo mladý dospelý nesúhlasí so stanoveným výchovným opatrením, alebo napomenutím, môže ich prekonzultovať s členmi odborného tímu alebo s riaditeľom centra.

x) spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona

Vreckové sa poskytuje deťom po dosiahnutí 6.roku veku, vždy na začiatku daného mesiaca. Vreckové je zasielané na účet profesionálneho náhradného rodiča, ten vreckové vyberie z účtu a vyplatí ho dieťaťu. Dieťa vreckové prevezme, o čom je vyhotovený písomný záznam, ktorý potvrdí svojim podpisom. V prípade, že dieťa chce tvoriť úspory z vreckového, vyhotoví sa písomný záznam o tvorbe úspor. Úspory dieťaťu uschová centrum na osobnom účte dieťaťa.

Mladému dospelému je vreckové poukazované na jeho osobný účet.

y) opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami centra.

Úraz, nehoda, ohrozenia života alebo zdravia – profesionálny náhradný rodič okamžite volá RZP, následne informuje člena odborného tímu centra. Sociálny pracovník informuje riaditeľa centra, zástupcu SPODaSK, rodičov dieťaťa, riaditeľ oboznámi so situáciou Ústredie PSVaR, MPSVaR, prokuratúru.

Útek, trestná činnosť – profesionálny náhradný rodič informuje člena odborného tímu, ten sa pokúsi nadviazať telefonický kontakt s dieťaťom, pokiaľ má dieťa telefón. V prípade, že nevie s dieťaťom nadviazať žiadny kontakt, informuje riaditeľa centra. Centrum bezodkladne

oznámi skutočnosť najbližšiemu útvaru policajného zboru, rodičom dieťaťa, príslušnému súdu, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Ústrediu PSVaR - „Mimoriadne udalosti a úteky z CDR“, MPSVR SR, prokuratúre (ak sa jedná o útek dieťaťa za použitia fyzického násilia alebo za použitia pomoci z vonku). Sociálny pracovník uvedie túto skutočnosť do spisovej dokumentácie dieťaťa - záznam o rizikových situáciách.

Nezhody medzi deťmi/MD v PNR – na deti/mladých dospelých výchovne pôsobí profesionálny náhradný rodič, v prípade, že nezhody pretrvávajú, profesionálny náhradný rodič kontaktuje psychológa centra, príp. iného člena odborného tímu, ktorý poskytne krízovú intervenciu, ktorý podľa potreby naďalej pôsobí odbornými metódami na odstránení a zabránení opakovania nezhôd.

Nezhody medzi deťmi a zamestnancami centra – rieši zodpovedný zástupca centra, preverí a písomne zdokumentuje vzniknutú situáciu, stanoví spôsob riešenia. V prípade potreby zabezpečí dieťaťu alebo mladému dospelému psychologickú starostlivosť a zamestnancovi supervíziu.

Nevhodné správanie rodičov alebo iných fyzických osôb pri styku s dieťaťom alebo s mladým dospelým – postup :

1. v prípade nevhodného správania návštevy poučiť na mieste návštevu (biologický rodič, náhradný rodič, príbuzní, iná návšteva), že vulgárne a agresívne prejavy a zároveň nerešpektovanie usmernenia odborného pracovníka alebo riaditeľa centra nie sú prípustné (vrátane kričania, slovného napádania...).
2. pokiaľ v tom bude návšteva pokračovať, požiadať návštevu o opustenie priestoru;
3. v prípade, že návšteva neodíde a neprestane s nevhodnými prejavmi, zavolať políciu, zároveň ihneď ukončiť stretnutie a dieťa odviezť okamžite preč (do inej miestnosti, preč z budovy vždy v doprovode zamestnanca centra); mladý dospelý môže ukončiť stretnutie z vlastnej vôle.
4. odborný pracovník (zhodnotí ten zamestnanec centra, ktorý sa situácie zúčastnil) vypracuje a pošle poštou záznam o priebehu stretnutia a vplyve na dieťa orgánu SPODaSK a v kópii rodičovi dieťaťa alebo danému návštevníkovi. Zároveň požiada orgán SPODaSK o vyjadrenie k danej situácii.

Útok dieťaťa, alebo mladého dospelého na inú fyzickú osobu - profesionálny náhradný rodič zabezpečí upokojenie dieťaťa, mladého dospelého, prípadne odobratie útočných predmetov. V prípade potreby zavolá na pomoc ďalšiu dospelú osobu alebo odbornú pomoc, napr. RZP. Profesionálny náhradný rodič okamžite oboznámi o vzniknutej situácii riaditeľa centra, alebo iného člena odborného tímu, tí zabezpečia bezodkladne ďalšiu odbornú intervenciu.

Smrť dieťaťa, mladého dospelého - profesionálny náhradný rodič privolá RZP a policajnú zložku. Pri skonštatovaní úmrtia, riadi sa pokynmi privolaných zložiek, zabezpečí ochranu ľudských pozostatkov a ich nezameniteľnosť. Bezodkladne kontaktuje riaditeľa centra, alebo člena odborného tímu. Riaditeľ zabezpečí obhliadajúceho lekára, odvoz podľa záverov obhliadajúceho lekára, kontaktuje pohrebnú službu ohľadom prevozu na pitvu alebo uloženia ľudských pozostatkov do chladiaceho zariadenia.

Sebapoškodzovania dieťaťa /MD - profesionálny náhradný rodič zabezpečí upokojenie dieťaťa, rozptýlenie pozornosti, odobratie nebezpečného predmetu dieťaťu, poskytnutie prvej pomoci (rovnako aj u MD). V závislosti od povahy situácie privolanie RZP, prípadne polície, zabezpečenie hospitalizácie (podľa potreby). Profesionálny náhradný rodič oznámi bezodkladne uvedenú skutočnosť sociálnemu pracovníkovi, príp. psychológovi a riaditeľovi

centra. Sociálny pracovník uvedie túto skutočnosť do spisovej dokumentácie dieťaťa - záznam o rizikových situáciách. Sociálny pracovník uvedenú skutočnosť oznámi biologickým rodičom maloletého dieťaťa, orgánu SPODaSK. Centrum zabezpečí odbornú pomoc dieťaťu inými odborníkmi (psychiater, klinický psychológ).

Užitie omamných a psychotropných látok mal. dieťaťom/MD - profesionálny náhradný rodič poskytne prvú pomoc, v závislosti od stavu dieťaťa privolá RZP alebo políciu, v prípade potreby zabezpečí hospitalizáciu. Profesionálny náhradný rodič oznámi bezodkladne uvedenú skutočnosť sociálnemu pracovníkovi, príp. psychológovi a riaditeľovi centra. Profesionálny náhradný rodič zaznamená písomne podrobne uvedenú skutočnosť, sociálny pracovník uvedie túto skutočnosť do spisovej dokumentácie dieťaťa - záznam o rizikových situáciách. Centrum zabezpečí ďalšiu odbornú pomoc dieťaťu (psychiater, klinický psychológ), v prípade potreby výchovné opatrenie v resocializačnom zariadení, v prípade MD dohodou s jeho súhlasom. Centrum môže mladému dospelému na základe porušenia dohody s centrom ukončiť poskytovanie starostlivosti.

z) Opis postupu v konfliktných situáciách – techniky deeskalácie

Neverbálna deeskalácia

- Zachovanie pokoja, nenechať sa vťahnuť do konfliktu s dieťaťom (kontrola emócií)
- Prejav pochopenia, verbalizovanie pokoja - že všetko sa dá vyriešiť (ak je to vhodné priblíženie sa k dieťaťu)
- Udržiavanie očného kontaktu
- Aktívne počúvanie – nechať dieťa vyjadriť svoje emócie, zachovanie odstupu
- Ponúknuť dieťaťu možnosť vybiť agresivitu iným vhodnejším spôsobom (dupať, kričať, búchať do vankúša, alebo vankúšom o zem...)
- Zachovanie fyzického odstupu od agresívneho dieťaťa minimálne 1m, aby dieťa nemohlo zamestnanca, či inú osobu v jeho blízkosti, kopnúť, škrtiť, alebo ťahať za vlasy, zároveň tým poskytujeme dieťaťu priestor, aby sa necítilo pod tlakom a v ohrození
- Držanie tela a postoj máme uvoľnený, aby sa dieťa necítilo ohrozené, podporíme to aj pomalými pohybmi a otvorenými dlaňami.

Verbálna deeskalácia

- Komunikovať s dieťaťom pokojným a priateľským hlasom
- prihováranie sa zníženým tónom hlasu, nevyhrážame sa dieťaťu, nevyčítame mu, neprovokujeme a nepoučujeme dieťa
- Riadený rozhovor, snaha o odvrátenie pozornosti inou témou
- Zrkadlenie – smerujúce k vyjadreniu pochopenia, že dieťaťu rozumieme
- Chvaty a hmaty – špeciálne úchopy na ktoré budú zamestnanci vyškolení - v prípade, že dieťa fyzicky ohrozuje seba, alebo druhých členov PNR, možnosť využitia hmatov odporučených ošetrojúcim lekárom dieťaťa
- Využitie vlastného tela ako fyzickej bariéry (ak by dieťa napríklad chcelo vyskočiť z okna)

V Trnave, dňa 21.3.2024
Mgr. Katarína Žbirková
Riaditeľka centra